

NASZE ABC

Koncesjonowanie energii społecznej

Najprostszym zdawałoby się sposobem załatwienia trudności gospodarczych jest bezpośrednie wkroczenie państwa na ten teren. Wydaje się tak proste, wydać pewne zarządzenia lub zorganizować prowadzenie danej dziedziny w bezpośrednim zarządzie państwa. Niestety, w praktyce nadzieje te często zawodzą.

Jedną z dziedzin życia gospodarczego Polski najbardziej wymagającą uporządkowania, jest handel artykułami rolnymi. Chaos jaki w tej dziedzinie panuje, doprowadza do tego, że z jednej strony producenci sprzedają artykuły rolnicze po cenach niesłychanie niskich, natomiast ludność miejska nabywa te same artykuły po cenach stosunkowo wysokich. Rozpiętość między cenami płaconymi producentom, a cenami płaconymi przez konsumentów, stale wzrasta.

Handel mlekami i jego przetworami nie stanowi tu wyjątku. Toteż nie dziwnego, że władze państwowe pod wpływem zresztą ster rolniczych, zajęły się tą sprawą i opracowały projekt ustawy o mleczarstwie, która ma uporządkować tę dziedzinę handlu rolnego.

Projektowana ustawa przewiduje określanie wysokości ceny, jaką przetwórcy mleka mają płać producentom mleka. Stwarza ona skomplikowaną kontrolę nad rzeczywistym wykonaniem tego przepisu i ogranicza w ten sposób swobodę przedsiębiorców w tej dziedzinie. Uzależnienia powstanie, a nawet istnienie przedsiębiorstwa, od zezwolenia samorządu rolniczego, który w tej dziedzinie będzie wykonawcą woli państwa.

Jesteśmy zwolennikami choćby bardzo szerokiej interwencji państwa w dziedzinę gospodarczą, gdy tego zachodzi konieczna potrzeba. Uważamy jednak, że trzeba zawsze pamiętać o zachowaniu takiej swobody jednostek, któreby pozwalała na uzewnętrznienie w życiu gospodarczym jaknajwięcej energii i inicjatywy prywatnej. Koncesjonowanie poszczególnych dziedzin życia gospodarczego tłumi tę energię i pozostawia znaczną część ludzi poza obrębem życia gospodarczego. Może być stosowane tylko w zupełnie wyjątkowych wypadkach, gdzie inne środki zawodzą.

Jesteśmy krajem biednym. Musimy rozpocząć okres, w którym bogactwo narodowe będzie musiało wzrastać. Leży to przede wszystkim w interesie wsi, mającej nadmiar ludności, będącej dziś bez pracy. Koncesjonowanie poszczególnych dziedzin życia gospodarczego, budzi wątpliwości z punktu widzenia najsilniejszych interesów wsi, gdyż zamyka nadmiarowi ludności rolniczej drogę do innych zawodów.

Problem handlu rolnego musi być oczywiście załatwiony. Rola państwa nie polega w zasadzie na prowadzeniu drobiazgowej kontroli, lecz przede wszystkim na usunięciu wszystkich tych przeszkód, które dziś nie pozwalają na uporządkowanie tej dziedziny życia gospodarczego. Państwo musi oczyścić ten teren, by zdrowa energia społeczna, pochodząca przede wszystkim ze wsi, mogła doprowadzić do zorganizowania zdrowego handlu rolnego i do zastąpienia w tej dziedzinie pośrednictwa żydowskiego, które jest niewątpliwie głównym źródłem nienormalnych stosunków. Koncesjonowanie zaś może powstrzymać przypływ tej energii.

J. K.

Puchar i dwa rekordy zdobył kpt. Burzyński i por. Wysocki

Tajemnica balonu francuskiego „Maurice Mallett”, o którego lądowaniu nie nadeszła depesza do Aeroklubu R. P. wyjaśniła się. Otrzymałszy z Moskwy wiadomość, że balon ten lądował nie na Białej Rusi, jak początkowo przypuszczano, lecz w miejscowości Lubicz na północny zachód od Czernichowa, w pobliżu Dniepru. Wyjaśniono jednocześnie, że balon belgijski „Bruxelles” który według pierwotnych wiadomości miał właśnie lądować w miejscowości Lubicz, opadł w odległości 15 km. na zachód od stacji kolejowej Nieżyn w rejonie kijowskim. Podano jednocześnie do wiadomości lądowania balonu „Maurice Mallett”, mianowicie lądowanie nastąpiło w poniedziałek dn. 16 b. m. o g. 22.15. Wynika z tego, że balon francuski przeleciał około 720 km., czyli, że nie jest groźny dla polskich zawodników.

Wobec tego już definitywnie można stwierdzić, że polscy zawodnicy zwyciężyli, zdobywając ponownie pierwsze dwa miejsca.

Kpt. Burzyński na balonie „Polonia II” zajął pierwsze miejsce, zdobywając puchar Gordon Benetta na własność Polski, oraz na

narodowego rekordu, który wynosi 51 godzin i przebył odległość o 100 km. większą od międzynarodowego rekordu, który wynosi 1550 kilometrów. Oba te rekordy były w posiadaniu amerykańskich pilotów.

Kpt. Janusz na balonie „Warszawa II” zajął drugie miejsce, zdobywając nagrodę pieniężną w wysokości 7.000 zł. oraz szereg nagród honorowych i pamiątkowych.

Trzecie miejsce zajął Belg, Demuyter na balonie „Belgica”. Zdobył on nagrodę pieniężną w wysokości 4.500 zł.

Pozostałe nagrody pieniężne przypadną w udziale zdobywców: czwartego miejsca — załozdce „Hildebrandta”, piątego — kpt. Hynkowi („Kościszko”), szóstego miejsca — załozdce „Torunia”, leżącego w barwach holenderskich, siódmego — załozdce „Lorraine” i ósmego miejsca — załozdce „Maletta”.

Sukces naszych pilotów jest tem większy, że zdobyli nie tylko pierwsze dwa miejsca, lecz kpt. Burzyński pobił po raz pierwszy rekordy międzynarodowe dla V-jej kategorii balonów (2.200 m. sześciennych): odległości i czasu lotu.

Mianowicie kpt. Burzyński utrzymał się w powietrzu o 6 godzin 53 minuty dłużej od między-

narodowego rekordu, który wynosi 51 godzin i przebył odległość o 100 km. większą od międzynarodowego rekordu, który wynosi 1550 kilometrów. Oba te rekordy były w posiadaniu amerykańskich pilotów.

Sprawa Kłajpedy

LONDYN, 20.9. (ATE). „Reuter” donosi z Genewy, że ministrowie Eden i Laval odbyli w czwartek dłuższą konferencję z litewskim ministrem spraw zagranicznych Lozarajtisem i litewskim ministrem spraw dyplomatycznych Montersem.

W czasie konferencji ustalono, że kwestia kłajpedzka nie będzie ani pod obrady Rady Ligi, ani też Ligi Narodów a rozpatrzoną będzie jedynie w drodze dyplomatycznej.

Manewry samolotów bombowych Największe na świecie okręty wojenne obsadziły porty morza Śródziemnego

LONDYN, 20.9. (ATE). Prasa zamieszcza wiadomości o zarządzaniu przedsięwziętych przez administrację na morzu Śródziemnym, oraz na Bliskim Wschodzie. Według tych doniesień w Gibraltarze znajduje się największy pancernik na świecie „Hood” oraz pancernik „Renown”, 4 krążowniki i 3 załozdaczce min.

W Aleksandrii stoi na kotwicy 29 okrętów wojennych z pancernikiem „Resolution” na czele. W Adenie stoi 10 okrętów wojennych, a w Haifie 3 krążowniki i 2 łodzie podwodne. W Port Said znajduje się pancernik, krążownik i torpedowce. Do Suezu przybył jeden lekki krążownik, a do Singapoore lotniskowiec i 3 kontrtorpedowce.

ATENY, 20.9. (PAT). Rząd grecki udzielił pozwolenia lądowania na Krecie eskadrze dziesięciu angielskich samolotów udających się do Egiptu. Samoloty te mają lądować na Krecie w dniu jutrzejszym.

KAIR, 20.9. (PAT). W Egipcie odbywają się manewry lotnicze, w których główną część stanowi próba bombardowania.

GIBALTAR, 20.9. (PAT). Krą-

Samoloty sowieckie z karabinów maszynowych Ostrzeliwały balon „Polonię” Opowieść kpt. Burzyńskiego o locie

Wczoraj o g. 8 wiecz. por. Stanisław Łojasiewicz przeprowadził rozmowę z kpt. Burzyńskim. Kpt. Burzyński mówił z Moskwy z gmachu ambasady polskiej.

Rozmowa rozpoczęła się od złożeń przez por. Łojasiewicza „rdecznych gratulacji kpt. Burzyńskiemu, poczem zdobywca pucharu mówił, iż balon leciał według zgóry ułożonego planu zgodnego z istniejącym regulaminem lotu. Po wyprzedzeniu 3-ich balonów, w dniu 15 b. m. o godz. 17 min. 21 kpt. Burzyński rzucił meldunek kpt. Januszowi i wyprzedził balon belgijski Demuytera.

Trudność lotu stanowiła eskadra samolotów sowieckich, która zmusiała balon do lądowania. W pewnym momencie samoloty sowieckie ostrzeliwały balon z karabinów maszynowych, dopiero

dzięki różnym meldunkom i znakom oraz dzięki brakowi benzyny, samoloty pozostawiły balon w spokoju.

Obydwaj lotnicy balonu „Polonia II” wyrzucali balast. Wskutek zimna nad pętlą Donu, po pozbyciu się wszystkich przyborów, balon wylądował koło Kiszki na odległości 60 km. od Stalingradu. Gdyby załozdce wystarczyły jeszcze przedmioty mogące być balastem, wówczas odległość byłaby jeszcze większa. Balon znajdował się w powietrzu 57 godzin i 54 minuty.

Powrót kpt. Burzyńskiego z Moskwy do Warszawy spodziewany jest dopiero w poniedziałek, gdyż załozdka powróci razem z balonem, który załozdowano w Stalingradzie do wagonu kolejowego do Moskwy, skąd nastąpi powrót do Warszawy.

Polska głosowała Za wyborem Rumunii do Rady L. N.

GENEWA, 19. 9. 35. (Iskra). W kołach rumuńskich w Genewie oraz w niektórych dziennikach bukareszteńskich utrzymuje się pogłoska, iż mimo stosunku sprzymierzeńczego łączącego Polskę i Rumunię — delegat polski przy wyborach członków Rady Ligi Narodów oddał swój głos przeciwko wejściu Rumunii do Rady Ligi.

Korespondent agencji „Iskra” w Genewie zasięgnął w tej sprawie informacji w delegacji polskiej i stwierdził, że pogłoski te są całkowicie nieprawdziwe. Jak

nas zapewniono — delegat polski złożył swój głos za kandydaturą Rumunii.

BUKARESZT, 19. 9. (PAT). Posel p. Arciszewski przyjęty dziś przez premiera Tataru, ministra Spraw Zagranicznych ad interim i w imieniu rządu polskiego założył stanowczy protest przeciw tendencyjnym informacjom korespondentów genewskich w prasie rumuńskiej w sprawie stanowiska delegacji polskiej wobec kandydatury Rumunii do Rady Ligi Narodów.

5-cioletni dzieci zmarło po zatruciu grzybami

WIEDEN 20.9. (ATE.). Z Budapesztu donoszą, że w miejscowości Sashalon pod Budapesztem żona pewnego bezrobotnego i pięcioletni dzieci w wieku od 10

miesięcy do 11 lat zachorowało ciężko po spożyciu grzybów, które okazały się trujące. Dzieci zmarły w ciągu dziesięciu nocy. Stan matki jest beznadziejny.

Zamach bandytów na pociąg 25 pasażerów ciężko rannych

LONDYN, 20. 9. (ATE.). Z Szanghaju donoszą: Według informacji dziennika „Sunbao” na linii kolejowej Mukden — Kiryn dokonano zamachu. Niewykryci osobnicy rozkręcili szyny na

znaczny odcinek, wskutek czego wykołcił się pociąg osobowy. 25 pasażerów poniosło śmierć, lub doznało ciężkich obrażeń. 7 pasażerów bandyci uprowadzili w charakterze zakładników.

Huragan nad Anglią Łódź podwodna wyrzuciła na brzeg

LONDYN 20.9. (ATE.). Wczoraj nad południową Anglią i kanałem La Manche szalał huragan o niezwykle gwałtownej sile. Szereg okrętów zostało zerwanych z kotwic. Samolot komunikacyjny, który z 25 pasażerami wyruszył z Croydon do Paryża, musiał po 10 minutach powrócić.

Łódź podwodna, która zaginała w kanale Bristolskim, po 36 godzinach została wyrzucona na brzeg w pobliżu Cardiff. Ruiny okrętowa z kontynentem

odbywa się wyłącznie przez Dower.

Piaga zajęcy w Besarabji

CZERNIOWCE, 19. 9. — Właściciele ziemscy skarżą się na nową plagę, która nawiedziła południową Besarabję w postaci olbrzymich ilości zajęcy, niszczących doszczętnie warzywa i ogrody.

Podobno władze mają wydać zezwolenie na urządzenie polowań w okresie ochronnym.

Wypadek w Moskwie polskiego chargé d'affaires

MOSKWA, 19. 9. (PAT). W dniu dzisiejszym chargé d'affaires ambasady R. P. Sokolnicki oraz sekretarz ambasady Kałucki ulegli wypadkowi samochodowemu. P. Sokolnicki został ranny w rękę i ramię, p. Kałucki zaś został poważnie ranny w głowę.

Arabska Afryka wykorzystata zatarg Włoch i Anglii

KAIR, 20.9. (PAT). W kołach nacjonalistycznych północnej Arabii, a zwłaszcza w Palestynie i Syrii przeważało zdanie o konieczności zastosowania w obecnej sytuacji politycznej świata rzeczowej taktyki, obliczonej na dalszą metę. Zdaniem tych osób, zatarg włosko - abisyński jest dla Arabów nie tylko sprawą włoską, lecz

zownik brytyjski „Exeter”, który przybył, tu z Anglii, zamknął wejście do portu za pomocą sieci metalowych.

Władze wojskowe zaleciły mieszkańcom zaopatrzenie się w świecę na wypadek gdyby zaszła konieczność zgaszenia światła.

Chodzenie po ulicy nauczane w szkołach

Ministerstwo Oświaty wydało zarządzenie do kuratorów w sprawie pouczania młodzieży szkolnej o przepisach ruchu kołowego. Wobec zastraszającej liczby nieszczęśliwych wypadków w ruchu ulicznym z małoletnimi, zaleconem zostało, aby wychowawcy klasowi w szkołach pow-

szecznych i średnich pouczali młodzież szkolną o konieczności stosowania się do przepisów ruchu ulicznego.

W oddziałach I i II-ych szkół powszechnych zasady ruchu ulicznego włączone mają być do wykładów o kulturze z życia codziennego przewidzianych programami szkolnymi.

Ogłoszenie urzędowe o wynikach wyborów w Polsce

W „Monitorze Polskim” ukazały się ogłoszenia generalnego komisarza wyborczego o wyniku wyborów do Sejmu w dniu 8-ym września r. b., oraz wyniku wyborów do Senatu w dniu 15-ym r. b. Ogłoszone urzędowo nazwiska wybranych posłów zgodnie są z podanym przez prasę składem nowego Sejmu, ustalonym na podstawie danych nieurzędowych. Jedynie w okręgu Nr. 14 — Skiernewice, po ostatecznym obliczeniu głosów okazało się, że wybranym został na posła p. Tadeusz de Thun, a nie — jak prasa donosiła — p. Tadeusz Morawski.

Zgodnie z dotychczas obowiązującym regulaminem obrad na pierwszym posiedzeniu nowego Sejmu przewodniczyć będzie powołany przez Prezydenta Rzpli-

ten jeden z trzech najstarszych wieloletnich posłów, który urzędować będzie aż do wyboru marszałka. Najstarszym z pośród nowo wybranych posłów jest gen. Lucjan Żeligowski, który liczy 69 lat, następnymi z kolei są pp. Andrzej Wierzbicki — lat 58 i Jan Pietrak — lat 58.

Pogoda słoneczna

Zapowiadane na wczoraj deszcze tylko w niektórych okolicach kraju dały się odczuć w większym stopniu.

Dziś na Pomorzu i na Wileńszczyźnie pogoda o zachmurzeniu zmiennym. Miejscami przelotne deszcze. Na pozostałych obszarach w ciągu dnia pogoda słoneczna o zachmurzeniu umiarkowanym. Dość ciepło, słabe lub umiarkowane wiatry południowo - zachodnie i zachodnie.

Dymisja rządu w Hiszpanji

MADRYT, 20.9. (PAT). Dziś po południu premier Lerroux złożył prezydentowi dymisję całego gabinetu. Powodem decyzji rządu było stanowisko stronnictwa agrarjuszy, którzy po ustąpieniu ministra marynarki i rolnictwa odmówili poparcia rządowi.